

gedelmességben működnek azoknak az utasításoknak értelmében, amelyeket a kommunista központból kapnak. A Brit Commonwealth-et és az Egyesült Államokat kivéve, ahol a kommunizmus a gyermekkorát éli, a kommunista pártok, illetve ötödik hadoszlopok egyre növekvő kihívást és veszélyt jelentenek a keresztény civilizációra. [...]

Nem hiszem azt, hogy Oroszország háborút kíván. Ők a háború gyümölcsseit kívánják és hatalmuknak és tanításaiknak végtelen kiterjesztését. Nekünk most meg kell vizsgálni, amíg időnk van rá, a háború tartós megelőzését, és a szabadság és a demokrácia feltételeinek megteremtését minden országban a lehető leghamarabb. [...] Abból, amit a háború alatt orosz barátainknál és szövetségeseinknél láttam, arra a meggyőződésre jutottam, hogy semmi sincs, amit annyira csodálnának, mint az erőt, és semmivel szemben nem táplálnak kevesebb tiszteletet, mint a katonai gyengeséggel szemben. [...] Ha a nyugati demokráciák összetartanak, szigorúan ragaszkodva az ENSZ Alapokmányának elveihez, hatalmas lesz befolyásuk ezen elvek támogatására [...]. Ha azonban egyenetlenség támad köztük vagy botladoznak kötelességük teljesítésében és engedik, hogy ezek a rendkívül fontos évek kihasználatlanul múljanak el, akkor valóban katasztrófa zuhanhat ránk.

Forrás: Halmosy II., 63–68.

1. Pontosan hol (ország, város, intézmény) és milyen alkalomból mondta el Churchill ezt a beszédet? Milyen funkciót viselt ekkor Churchill?
2. Miért minősíti a Szovjetuniót zsarnoki hatalomnak? Milyen konkrétumokkal bizonyítja állítását?
3. Az angolszász világ mely értékét helyezi szembe a szovjet hatalommal?
4. Kiselőadásban ismertessétek, mit tartalmaznak a Churchill által említett dokumentumok: a Magna Charta, a Bill of Rights, a Habeas Corpus és a Függetlenségi Nyilatkozat!
5. A beszéd alapján oszd két csoportra a szovjet befolyás által veszélyeztetett országokat!
6. Milyen konkrét politikai változásokra utal a beszéd? Európa mely területét tartja hatalmi szempontból a legneuralgikusabb pontnak Churchill?
7. Milyen feltételek biztosíthatják Churchill szerint a tartós békét?
8. Vitassátok meg, hogy értelmezhető-e a beszéd a Szovjetunió elleni háborúra való felszólításként!
9. A beszéd mely részlete használható a fegyverkezési verseny megindoklására?

3. CHURCHILL BESZÉDE A ZÜRICHI EGYETEMEN (1946. SZEPTEMBER 19.)

...Európa tragédiájáról szeretnék ma Önöknek beszélni. A nyugati világ minden nagy ősi embertípusának hazája ez a nemes kontinens, amely nagyjából magába foglalja a világ legszebb és legműveltebb vidékeit, amellet pedig mérsékelt és kiegyenlített éghajlattal rendelkezik. Itt van a keresztény hit és a keresztény etika forrása, a kultúra, a művészetek, a filozófia és úgy az ókori mint az újkori tudomány nagy részének kiindulópontja. Ha Európa egyszer egyesülten venné ki részét a közös örökségből, akkor határtalan lenne a boldogság, a jólét és a dicsőség, amit három- vagy négyszáz-millió ember élvezne. Most azonban romokban a béke, és összetört az emberek jövőképe Európában,

ahonnan, a német nemzetől eredően, félelmetes nacionalista viszályok soroza-
ta indult ki, melyeket a huszadik században és életünkben is láthattunk.

Mégis van egy gyógyszer, amit ha általánosan és önként alkalmazunk,
mintegy varázsütésre átalakítaná a teljes képet, és néhány év alatt egész Euró-
pát, vagy nagyobb részét olyan szabaddá és boldoggá tenné, mint amilyen ma
Svájc. Mi ez a legfőbb orvosság? Az európai család újratерemtése, legalább
olyan mértékben, amilyenben tudjuk, és azt olyan struktúrával ellátni, amely
biztosítja megmaradását békében, biztonságban és szabadságban. Leginkább
egyfajta Európai Egyesült Államokat építenénk. Csak ezen a módon lesz képes
több száz millió dolgozó visszanyerni egyszerű örömeit és reményeit, amelyek
értelmessé teszik az életet. [...]

Állandó célunk kell hogy legyen az ENSZ erejének kiépítése és tovább erő-
sítése. Ezen világrenden belül és ez alapján kell újratерemtenünk az európai
családot egy olyan regionális struktúrában, amit akár Európai Egyesült Álla-
moknak is hívhatunk. Az első lépés egy Európai Tanács létrehozása. Ha először
nem akar vagy nem képes minden európai ország csatlakozni az unióhoz, ne-
künk akkor is el kell kezdenünk azokat összegyűjteni és egyesíteni, akik akar-
ják ezt és képesek rá. Bármely fajhoz tartozó és bármely országból származó
egyszerű emberek megmentése a szolgaságtól és háborútól szilárd alapokon
kell hogy nyugodjon, mindezt pedig minden férfi és nő azon készsége kell,
hogy védje, mely szerint inkább meghalnak, mintsem alávéssék magukat a
zsarnokságnak. Ebben a sürgős munkában Franciaországnak és Németország-
nak együtt kell vezető szerepet vállalnia. Nagy-Britannia, a Brit Nemzetközös-
ség, a hatalmas Amerika és hiszem, hogy Szovjet-Oroszország – ez lenne jó
mindenkinek – kell, hogy legyenek az új Európa barátai és gyámjai, síkra kell
szállniuk azon jogáért, hogy éljen és ragyogjon.

Forrás: A Churchill Antology. Selection from the writings and speeches of Sir Winston Church-
hill. London, 1962. 717–718. *Fordította:* Tar Attila Szilárd, 1999.

1. Milyen Európához kötődő értékeket említ beszédében Churchill? Hogyan látja Európa helyzetét 1946 őszén?
2. Miben látja Európa felemelkedésének lehetőségét? Milyen világrendben képzei el Európát?
3. Az európai együttműködés mely formáira és intézményeire tesz javaslatot? Mi valósult meg mára ezen javaslatokból?
4. Churchill szerint melyik két állam jó viszonya az alapja az Európai Egyesült Államoknak?
5. Mi lesz Nagy-Britannia jövője: a teljes integrálódás az egyesült Európába, vagy bizonyos mértékű különállás? Véleményed bizonyítsd a szöveg megfelelő részletével!
6. Mely nagyhatalmak garantálhatják Európa fejlődését?